एवंविधेराज्ञियद्यदाचरतिश्रेष्ठस्तत्तदेवेतरेजनाइतिन्यायेनउत्तरोत्तरंप्रजाःश्रेयस्योभवंतीत्याह श्रेयसइति ॥ २६ ॥ राज्ञास्वचित्तंजित्वैवप्रजाःशास्याअन्यथाताएवैनमुपहसंतीत्याह आत्मानमिति ॥२७॥ ॥२८॥ दुष्कृतंदुष्टकर्मकारिणं अनंतरान्पुत्रसोदर्यादीन् ॥ २९ ॥ विपक्षेदोषमाह यत्रेति यत्रराज्ये अर्च्छतिप्राप्नोति ॥ ३० ॥ स्वोक्तेःसांप्रदायिकत्वमाह इतीति ॥ ३१ ॥ आश्वासयद्भिःप्रजाइतिशेषः एतत्भूमंडलंप्रथमकल्पेनमुख्येनाहिंसामयेनदंडेनजयेत्वशीकुर्यात् धिग्दंडंवाग्दंडंआदानदंडंवधदंडंचयुगक्रमेणप्रजासुप्रवर्तयेदितितात्पर्यं ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ अथेतिनिर्दिश्यनिश्चित्य तपःदंड

श्रेयसःश्रेयसोप्येवंवृत्तंलोकोनुवर्तते ॥ सदैवहिगुरोर्वृत्तमनुवर्तंतिमानवाः ॥ २६ ॥ आत्मानमसमाधायसमाधित्सतियःपरान् ॥ विषयेष्विंद्रियवशंमानवाःप्रहसंतितं ॥ २७ ॥ योराज्ञोदंभमोहेनकिंचित्कुर्यादसांप्रतं ॥ सर्वोपायैर्नियम्यःसतथापापान्निवर्तते ॥ २८ ॥ आत्मैवादौनियंतव्योदुष्कृतंसंनियच्छता ॥
दंडयेच्चमहादंडैरपिबंधूननंतरान् ॥ २९ ॥ यत्रवैपापकृन्नीचोनमहद्दुःखमर्च्छति ॥ वर्धंतेतत्रपापानिधर्मोहसतिचध्रुवं ॥ ३० ॥ इतिकारुण्यशीलस्तुविद्वान्वैब्राह्मणोन्वशात् ॥ इतिचैवानुशिष्टोस्मिपूर्वैस्तातपितामहैः ॥ ३१ ॥ आश्वासयद्भिःसुभृशमनुक्रोशात्तथैवच ॥ एतत्प्रथमकल्पेनराजाकृतयुगेजयेत् ॥ ३२ ॥ पादोनेनापिधर्मेणगच्छेत्त्रेतायुगेतथा ॥ द्वापरेतुद्विपादेनपादेनत्वधरेयुगे ॥ ३३ ॥ तथाकलियुगेप्राप्तेराज्ञोदुश्चरितेनह ॥ भवेत्कालविशेषेणकलाधर्मस्यषोडशी ॥ ३४ ॥ अथप्रथमकल्पेनसत्यवत्संकरोभवेत् ॥ आयुःशक्तिंचकालंचनिर्दिश्यतपआदिशेत् ॥ ३५ ॥ सत्यायहियथानेहजह्याद्धर्मफलंमहत् ॥ भूतानामनुकंपार्थंमनुःस्वायंभुवोब्रवीत् ॥ ३६ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति॰मोक्षधर्मपर्वणिद्युमत्सेनसत्यवत्संवादेसप्तषष्ट्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६७ ॥
युधिष्ठिरउवाच अविरोधेनभूतानांयोगःषाड्गुण्यकारकः ॥ यःस्यादुभयभाग्धर्मस्तन्मेब्रूहिपितामह ॥ १ ॥

राजभिःकृतदंडास्तुशुध्यंतिमलिनाजनाइतिदंडस्यापितपोवत्शुद्धिहेतुत्वस्मृतेः ॥ ३५ ॥ उक्तेर्थेप्रमाणमाह सत्यायेति सत्यायब्रह्मप्राप्तये हिप्रसिद्धं महत्धर्मफलंज्ञानं स्वर्गादेःक्षुद्रत्वात् यथायेनप्रकारेण इहनजह्यात्तादृशमहिंसाख्यंधर्ममनुरब्रवीत् ॥ ३६ ॥ इतिशांति॰मो॰नै॰भा॰सप्तषष्ट्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६७ ॥ ॥७॥ ॥७॥ वृत्तमनूद्यपृच्छति अविरोधेनेति राज्ञामप्यहिंसाप्रधानःषाड्गुण्यकारकःषट्गुणाऐश्वर्यादयोयैर्भगवच्छब्दभाग्भवति उत्पत्त्यादयःप्रकृतिगुणावा तेषांसमूहःषाड्गुण्यंतस्यकारकोहेतुर्योगउक्तइतिशेषः ऐश्वर्यस्यसमग्रस्यज्ञानस्ययशसःश्रियः वैराग्यस्यचधर्मस्यषण्णांभगइतीगना उत्पत्तिंच विनाशंचभूतानामागतिंगतिं वेत्तिविद्यामविद्यांचसवाच्योभगवानिति ॥ १ ॥

Digitized by Google